

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 1/2015

Praha, 23. ledna 2015

Počet listů: 6

Zápis z 1. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 22. 1. 2015, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Naděžda Kavalírová, Eduard Stehlík, Michal Uhl

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Jakub Stránský, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Jana Klímová

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Verifikace zápisů z 16. jednání**
- 3. Kontrola úkolů**
- 4. Informace o činnosti**
- 5. Různé**

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.07 hod. 1. jednání Rady ÚSTR v roce 2015 a popřála všem přítomným mnoho úspěchů v novém roce. Zároveň vyjádřila naději, že se podaří řešit současnou situaci zdárně ku prospěchu přítomných i veřejnosti.

Ad 1) Schválení programu

E. Benešová přečetla navržený program a vyzvala přítomné členy Rady, aby se k němu vyjádřili. Vzhledem k tomu, že nikdo nevznesl žádné připomínky, dala předsedkyně Rady hlasovat o programu v navrženém znění.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisů ze 16. jednání Rady

E. Benešová vyzvala členy Rady k vyjádření připomínek k zápisům ze 16. jednání.

E. Stehlík požádal, aby do zápisu z veřejné části byla doplněna žádost E. Benešové, aby v Informacích o činnosti byly uváděny informace, které publikace jsou nové, které překladové apod.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis z veřejné části 16. jednání Rady ÚSTR ve smyslu připomínek E. Stehlíka.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis z neveřejné části 16. jednání Rady ÚSTR v předloženém znění.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

- **Podávat zprávy o uskutečňování doporučení Komise pro kontrolu procesu digitalizace v termínech daných harmonogramem předloženým na 13. jednání Rady**

E. Benešová konstatovala, že Radě Ústavu byla sdělena informace o sestavení analýzy potřeb ÚSTR a ABS a požádala proto J. Stránského o ústní vyjádření.

J. Stránský navrhl zařadit informace o postupném naplňování harmonogramu do informací o činnosti EPI, neboť tento dokument umožňuje přidat k informacím o plnění i komentář.

E. Benešová označila návrh za schůdné řešení a otázala se ostatních členů Rady, zda mají námítky. Vzhledem k tomu, že nikdo námítky nevznesl, vyslovila E. Benešová jménem Rady ÚSTR s navrženým způsobem podávání informací souhlas.

- **Informovat Radu o průběhu práce a zjištění pracovní komise pro posouzení digitalizovaných fondů**
- **Předložit počty zaměstnanců v jednotlivých odděleních ABS**

Radě Ústavu byly předloženy počty zaměstnanců v jednotlivých odděleních ABS.

- **Informovat Radu o doručení potvrzení kolaudace**
- **Předložit přehled zaměstnanců OZTR, kteří studují v doktorském studiu**

E. Benešová připomněla, že členům Rady byl předložen přehled, z kterého vyplývá, že v doktorském studiu se právě nachází 15 zaměstnanců OZTR, z čehož většina je v pokročilé etapě studia.

E. Stehlík se otázal, zda někteří ze zaměstnanců neuvažují o habilitaci.

Z. Hazdra sdělil, že ví o jednom kolegovi s částečným úvazkem, nicméně plošně nebyla tato záležitost zjišťována.

E. Stehlík doporučil navázat spolupráci s univerzitami, na kterých by mohli přednášet zaměstnanci ÚSTR.

Z. Hazdra sdělil, že celá řada zaměstnanců ÚSTR již v rámci svého doktorského studia přednáší. Zároveň doplnil, že Ústav má nepsanou dohodu s děkanem FSV J. Končelíkem, na jejímž základě má ÚSTR poskytnout soupis témat, která pan děkan předloží jednotlivým katedrám a zjistí, zda by o ně byl zájem.

M. Pelíšek doplnil, že předložené informace nemusejí být přesné, neboť zaměstnanci nemají povinnost své studium zaměstnavateli hlásit. V případě nahlášení studia by zaměstnanec byl totiž povinen setrvat u zaměstnavatele v pracovním poměru po určitou dobu, jinak by musel případně poskytnuté studijní volno doplatit. Nicméně je v zájmu zaměstnanců dosažené tituly ohlásit, neboť dle Řádu projektového řízení mají na základě zvýšení kvalifikace nárok na vyšší platové ohodnocení.

- **Zpracovat připomínky E. Stehlíka do zápisu ze 14. jednání.**

E. Stehlík předal sekretariátu Ústavu své připomínky během tohoto jednání.

E. Benešová apelovala na E. Stehlíka, aby své připomínky sděloval v rámci standardního připomínkování, neboť tímto způsobem se zbytečně blokuje zveřejnění zápisu na webových stránkách Ústavu.

E. Benešová konstatovala splnění všech úkolů.

Ad 4) Informace o činnosti

E. Benešová požádala J. Stránského o shrnutí informací o činnosti úseku EPI.

J. Stránský informoval přítomné, že v uplynulém období došlo ke schválení zákona o státním rozpočtu, v současné době se tedy zpracovává finanční plán na rok 2015 a zahajuje se čerpání. Zatím se čeká na schválení rozpočtových opatření, která v době předkládání návrhu rozpočtu nebyla zřejmá. Dále J. Stránský sdělil, že skončil projekt D21. V současné době se uskutečňuje jeho administrativní vypořádání, probíhá audit a vzniká monitorovací zpráva. Stále probíhá řádné čerpání grantu EACEA. Pro zájemce doplnil J. Stránský, že grantové prostředky ÚSTR se staly předmětem jedné žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., a bližší informace tedy budou k dispozici na webu. Následně popsal stav rekonstrukce střechy nad badatelnou. Se sjednanou firmou nejsou dobré zkušenosti, ale zdá se, že vše bude zdárně dokončeno. Zároveň by měla vzniknout i finanční úspora, neboť rekonstrukce se zpožďuje a firmě již běží penále.

Na základě dotazu E. Stehlíka S. Ptáčnicková vysvětlila, že badatelská agenda se i ve stísněných podmínkách zvládá. Pro badatele má současná situace dokonce i určitou výhodu, neboť mají k dispozici archiválie ze dvou badatelen na jednom místě. Z archivu na Struze se totiž archiválie do jiných badatelen nepřevážejí.

J. Bureš poděkoval za poskytnuté publikace a ocenil zejména vydání knihy *Moskevský proces* V. Bukovského. Připomněl dále, že se v uplynulém období uskutečnila celá řada výstav. Některé z nich končí, dal však k úvaze, zda by se nemohly objevit i na jiných místech, neboť by si to dle jeho názoru zasloužily.

Z. Hazdra reagoval sdělením, že pokud budou další zájemci, vedení ÚSTR rádo pokračování výstav podpoří. Deklaroval pak, že je obecným zájmem, aby všechny výstavy putovaly do více míst.

O. Matějka doplnil, že spolu s Českými centry se podařilo připravit výstavu o roce 1945. Tato výstava by měla být instantní – tak, aby si ji každé centrum mohlo upravit podle svého. Je totiž obecným cílem nedělat jednorázové výstavy.

E. Benešová doporučila oslovovat instituce s nabídkou výstav.

L. Jelínek požádal o sdělení dosavadních zkušeností s vědeckým seminářem.

O. Matějka odpověděl, že se seminář stále trochu hledá. Vymyslel se jako směs externích a interních prezentací, kdy akcent měl být na metodologii práce přednášejícího, nicméně často jsou historici zvyklí spíše prezentovat předmět svého bádání. Někdy se seminář proto povedl více, někdy méně. Pravděpodobně proto dojde k revizi koncepce. Základní ideou je „kolegiální sdílení“. To se však daří málo, neboť nezvyk je velký a bude to chtít ještě čas. Rozhodně však seminář smysl má, jedná se tak spíše o úvahy o změně formátu. Za tímto účelem jsou oslovováni i historici, aby sdělili, co jim na současné podobě semináře vyhovuje, co vadí a jaká jsou jejich očekávání.

L. Jelínek se otázal, jakým způsobem dochází k výběru externích přednášejících.

O. Matějka sdělil, že externí přednášející jsou vybíráni na základě relevance témat a podle očekávané inspirativnosti jejich vystoupení. Následně O. Matějka reagoval na „analýzu“ A. Portmanna, která tvrdí, že seminář tematicky překračuje zákonem daný rámec. O. Matějka deklaroval, že s tímto závěrem nesouhlasí, nicméně by mu nepřipadalo nijak tragické, kdyby se badatelé ÚSTR dozvěděli něco nad rámec svého předmětu bádání. Podle něj je spíš otázka, jak nastavit, aby badatele zajímalo to, co dělá někdo jiný.

M. Uhl souhlasil a uvedl jako příklad univerzitní prostředí, kde si účastníci doktorského semináře nemají tematicky co říci, ale sjednocuje je společné vzájemné testování tezí a metodologie.

E. Benešová upozornila, že v tabulce odepření zpřístupnění nebyl opět ani jednou použit §15. Následně se otázala, proč tabulka digitalizace za prosinec vykazuje nižší produkci.

J. Stránský sdělil, že důvodem je čerpání dovolených z důvodu vánočních svátků.

S. Ptáčnicková sdělila, že práce na agendě dle zákona č. 262/2011 Sb. plynule pokračuje. V pondělí nastoupilo sedm nových zaměstnanců, kteří se právě zaškolují. Každý z nich dostal k ruce zkušenějšího kolegu. Následně ředitelka ABS nadnesla, že na facebookové skupině Volba ředitele/ředitelky Ústavu pro studium totalitních režimů se v rámci diskuze objevilo vyjádření P. Kuglera, které bylo velmi ostře směřováno proti T. Bursíkovi. S. Ptáčnicková toto vyjádření přečetla a podotkla, že by se dle jejího názoru člověk, který má za úkol s ABS spolupracovat, neměl vyjadřovat o zaměstnanci ABS tímto způsobem, a zvažuje proto stížnost na Ministerstvo obrany.

L. Jelínek a J. Bureš podotkli, že se jedná o osobní spor mezi P. Kuglerem a T. Bursíkem, nicméně J. Bureš by T. Bursíkovi doporučil obrátit se na soud.

E. Stehlík přislíbil, že s P. Kuglerem promluví, neboť by se tak dle jeho soudu vyjadřovat neměl. Nicméně na vyřizování „agendy 262“ to vliv rozhodně nemá.

N. Kavalírová sdělila, že na vyřízení čeká 1364 žádostí, a otázala se, zda existuje nějaký harmonogram, do kdy dojde k jejich vyřízení. Zejména apelovala, aby se dala přednost starším žadatelům.

S. Ptáčnicková připomněla, že mezi ABS, Ministerstvem obrany a ombudsmankou ČR došlo k dohodě, že přednostně jsou vyřizovány žádosti nejstarších žadatelů či žadatelů v těžké sociální nebo zdravotní situaci. Dále sdělila, že v ABS na vyřizování agendy pracuje každý, kdo má vysokoškolské vzdělání.

Z. Hazdra potvrdil řečené a připomněl, že urychlení vyřizování této agendy bylo i jedním z hlavních cílů při jednání s Ministerstvem financí. Právě proto byla dojednána nová místa.

E. Stehlík doplnil, že za loňský rok se vyřizování agendy zdvojnásobilo. Všichni se snaží udělat pro žadatele maximum.

N. Kavalírová poděkovala, že se věk bere v úvahu, nicméně připomněla, že je třeba zohlednit i jednací číslo.

S. Ptáčnicková vysvětlila, že se postupuje podle čísel jednacích s tím, že žádosti starých žadatelů se předřazují.

Ad 5) Různé

- **Stanovisko tří odborových organizací k hromadnému propouštění z 29. 12. 2014, č. j. USTR 2-103/2014, a Odpověď ředitele ze 7. 1. 2015, č. j. USTR 804-21/2014**

E. Stehlík podotkl, že dle jeho názoru nebylo sociální hledisko při propouštění zcela zohledněno, nicméně chápe, že tato problematika Radě nepřísluší.

J. Bureš se otázel, jak dopadlo jednání navržené na 15. 1. 2015.

O. Matějka vysvětlil, že sociální kritéria byla zohledňována, nicméně výsledek je průsečíkem mezi sociálními hledisky a uplatnitelností konkrétních zaměstnanců v ABS. Finálně byl počet propuštěných snížen na čtrnáct. Šlo se co nejdál, aby se v pracovním poměru udrželo co nejvíce lidí.

Z. Hazdra dodal, že celý proces byl avizován půl roku dopředu. Jednalo se o záměru s Radou, zaměstnanci i odbory; jednání již skončila, neboť již není co projednávat. Upozornil dále, že zaměstnance z oddělení rozvoje evidencí bohužel nelze zaměstnat na tabulkových místech pro výzkumné pracovníky.

S. Ptáčnicková připomněla, že ABS nemůže znát sociální situaci zaměstnanců jiné instituce. Nicméně jedné paní před důchodem bylo nabídnuto místo archivárky a nedávno byl přijat ještě jeden pracovník, jehož manželka je na mateřské dovolené. Upozornila dále, že někteří nabízené místo odmítli.

Usnesení: Rada Ústavu bere na vědomí stanovisko tří odborových organizací působících v ÚSTR, č. j. USTR 2-103/2014, i odpověď ředitele ÚSTR s č. j. USTR 804-21/2014.

Hlasování: 5 pro, 2 se zdrželi

Radě Ústavu byly dále předloženy na vědomí žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., které Ústav pro studium totalitních režimů řešil v uplynulém období. Jednalo se konkrétně o žádosti s číslem jednacím USTR 915/2014, USTR 916/2014, USTR 917/2014, USTR 918/2014, USTR 919/2014, USTR 920/2014, USTR 921/2014, USTR 35/2015 a USTR 37/2015.

E. Stehlík upozornil, že za loňský rok bylo vyplaceno více odměn, než kolik se vyčítalo D. Hermanovi.

E. Benešová se pokusila vysvětlit, že D. Hermanovi se vyčítalo vyplacení odměn dopředu - na počátku kalendářního roku, a ne výše těchto odměn.

S. Ptáčnicková vysvětlila, že ABS dostal v roce 2014 od Ministerstva financí o 2 miliony více na agendu dle zákona 262/2011 Sb., nicméně nebyly přiděleny žádné tabulky navíc. Peníze se tak musely rozdělit mezi stávající zaměstnance. Odměny byly rozdělovány

postupně a byly rozděleny podle návrhu vedoucích jednotlivých oddělení. V poslední čtvrtině roku pak zaměstnanci dostávali odměny za vyhotovování odborných stanovisek, pokud je dělali v mimopracovní době.

Usnesení: Rada Ústavu bere na vědomí žádosti podle informačního zákona s číslem **jednacím USTR 915/2014, USTR 916/2014, USTR 917/2014, USTR 918/2014, USTR 919/2014, USTR 920/2014, USTR 921/2014, USTR 35/2015 a USTR 37/2015.**

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

E. Stehlík se otázal na zvěst, že během přechodu části zaměstnanců do ABS došlo ke zcizení nějakého materiálu.

J. Stránský vysvětlil, že nešlo o krádež, nýbrž o bizarní historku, o které byl pořízen úřední záznam. Vše bylo prošetřeno a zaznamenáno, nicméně Ústavu nevznikla žádná škoda, tudíž se vedení rozhodlo nevyvozovat z toho žádné důsledky. Připustil dále, že celá záležitost působí tak zvláště, že to skoro vypadá jako pokus o vyvolání kauzy.

O. Matějka se ještě vrátil k otázce odměn a sdělil, že vedení Ústavu se v současné době snaží vyřešit nepříjemnou situaci, neboť na základě žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb. je potřeba zveřejnit odměny všech zaměstnanců, což bude využíváno jako zdroj rozbrojů. Situace je bizarní i proto, že vedení žádné odměny nedostalo, a tudíž se věc dotkne především řadových zaměstnanců. Deklaroval, že vedení je samozřejmě připraveno obhájit výši odměn každého zaměstnance, nicméně situace je citlivá.

V závěru jednání dala E. Benešová prostor k diskuzi s veřejností, v rámci které M. Vodrážka sdělil své námitky ke koncepci vědeckého semináře.

Předsedkyně Rady E. Benešová poděkovala přítomným a v 17.35 hod. ukončila zasedání Rady ÚSTR.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 13. února 2015 v 16.00 hodin.

Za správnost:

Jan Bureš

.....
Emilie Benešová

předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů